

M 260 GIFT ELLER SAMBO?

Fram till 1960-talet var det naturligt att gifta sig om man ville bilda familj och leva tillsammans. Under 1980-talet har antalet ingångna äktenskap ökat efter en nedgångstid under 1960- och 70-talen. Avsikten med denna frågelista är att få förändringar av äktenskap och samboende dokumenterade samt att få veta Din inställning till olika samlevnadsformer. Frågorna är många och kanske ibland svåra att besvara, men vi hoppas att Du ändå vill försöka vara så detaljerad som möjligt. Läs gärna igenom hela frågelistan innan Du börjar skriva!

FÖRLOVNING

Var Du förlovad med Din partner innan Du gifte Dig? Hur gick förlovningen till? Skedde den i hemlighet eller eklaterades den öppet i samband med någon fest e.d.? Hur såg Era ringar ut? Fick Du förlovningspresenter? Satte Du ut annons i tidningen när Du förlovade Dig?

Vad kallades Du och Din partner som förlovade? (Fästfolk?) Flyttade ni samman i och med förlovningen eller bodde ni redan samman? Har Du varit med om att bryta en förlovning? Hur gick det till?

LYSNING

Lyste det för Dig när Du skulle gifta Dig? Var och vilket år var det? Var det sed att gå i kyrkan alla eller någon av lysningssöndagarna för att höra lysningen läsas upp? Hur meddelades lysningen? Genom annons i tidningen eller på annat sätt?

Hade Du lysningskalas eller mottagning för släkt och vänner? Vad serverades då? Fick Du lysningspresenter och i så fall vad för några? Flyttade Du samman med Din partner i och med lysningen? Om Du inte lät det lysa, varför?

SAMBOENDE

När Du flyttade ihop med Din partner, var ni då förlovade eller flyttade ni samman ändå? Var och när flyttade ni samman? Hur betraktades ni som oförlovade/ogifta av omgivningen när ni flyttade samman? Ansågs ni som omoraliska eller accepterades ni?

Valde ni att inte förlova/gifta er av något särskilt skäl? Levde ni ogifta en tid och gifte er senare, eventuellt i samband med att ni fick barn eller i och med någon lagstiftning som gjorde äktenskap förmånligt? Berätta!

Känner Du till någon benämning på den samlevnadsform som innebär att man lever tillsammans utan att vara gifta? Vad kallar Du Din partner när Du lever oförlovad/ogift med honom/henne? (sambo, fru, make, kille e.d.)

MÖHIPPA OCH SVENSEXA

Ordnade Dina vänner möhippa eller svensxa för Dig innan Du gifte Dig eller flyttade ihop med Din partner? Hur gick den till? Vad tyckte Du om det? Berätta! Känner Du till berättelser om att alltför vilda möhippor eller svensxor lett till besvär för den blivande maken/makan? Berätta i så fall!

BRÖLLOP

Hur gick det till när Du gifte Dig? Ange var det skedde och vilket år. Valde Du årstid och veckodag av något särskilt skäl? Gifte Du Dig i kyrkan, prästgården eller borgerligt i råd- eller stadshus? Skedde bröllopet i hemlighet eller hade gäster inbjudits?

Berätta om vigselceremonien! Vem överlämnade bruden till brudgummen? Användes brudnäckor e.d.? Var Dina barn med? Hur var Du och Din partner klädda? Hade bruden krona? Hur såg brudbuketten ut?

Besökte ni fotograf efter vigseln? Hur var mottagandet när ni kom ut ur kyrkan/rådhuset? Kastade gästerna risgryn e.l.? Förekom plåtburkar efter brudparets bil? Hölls mottagning eller fest efter vigseln? Hur skedde inbjudan till festen? Vilka var bjudna och vad åt och drack man? Fick ni presenter och i så fall vad? Fick ni telegram, och vad stod det i dem? Fick ni blommor?

Vem bekostade bröllopet? Hölls speciell bröllopsmiddag i hemmet eller på lokal? Hur skedde inbjudan till den? Berätta om Din bröllopfest, vad som åts och dracks, om dans och andra förlustelser. Stannade brudparet kvar hela tiden, eller lämnade de festen tidigare än övriga gäster?

Utsattes ni för skämt i samband med bröllopet (dvs. hade man bäddat säck i brudsängen, beställt tidig telefonväckning e.l.)? Vad minns Du som mest positivt eller mest negativt med Ditt bröllop?

Vad kallar Du som gift Din partner? (make/maka, man/fru e.l.) Använder Du Din förlovnings-/vigsling? Om inte, varför? Om Du är änka/änkling, använder Du fortfarande Din ring?

Varför tror Du att alltfler under 1960- och 70-talen valde att inte gifta sig och varför tror Du att så många väljer att gifta sig idag? Berätta!

Hur ser Du på trohet och otrohet vid äktenskap och samlevnad? Är det viktigt eller oviktigt? Försök beskriva vad Du menar med ett lyckligt förhållande.

SKILSMÄSSA/SEPARATION

Vad vet Du om skilsmässor i äldre tid? Hur ser Du på skilsmässor idag? Varför tror Du att de ökar? Anser Du att en separation är ett föredra framför en skilsmässa? Varför i så fall? Har Du själv upplevt en skilsmässa eller separation? Berätta då om Din och omgivningens reaktioner!

ATT LEVA ENSAM

Om Du alltid levat ensam, berätta om varför Du valt det och hur Ditt liv gestaltat sig. Om Du levat ensam efter ett längre äktenskap – hur har Ditt liv förändrats sedan Du förlorade Din maka/make eller sedan Du skilde Dig?

Om Du har fotografier i anslutning till frågelistans ämne tar vi gärna emot dem. Ange i så fall om Du vill ha dem i retur eller om vi får behålla dem.

Glöm ej att uppge Ditt namn eller kön och Ditt födelseår, Ditt yrke samt för vilket landskap och vilken socken/stad Dina uppgifter gäller! Om Du av någon anledning vill svara anonymt kan Du naturligtvis göra det, men då är det viktigt att Du i alla fall uppger Ditt kön och Ditt födelseår samt övriga uppgifter.

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Agneta Lilja, augusti 1992